

LÉKÁRNÍCI DOPORUČUJÍ 2009: URINAL PŘI PROBLÉMECH MOČOVÝCH CEST

Tradiční urologické čajové směsi s močopudným a dezinfekčním účinkem v posledních letech stále častěji vytlačují přípravky s obsahem extraktu brusinky velkoplodé (*Vaccinium macrocarpon*). V průzkumu **Lékárníci doporučují 2009** se k brusinkám přiklonila drtivá většina dotazovaných. Mezi konkrétními přípravky panuje silná konkurence, největší důvěru si však vysloužila řada **Urinal** od společnosti **Walmart**.

BRUSINKA VELKOPLODÁ

Brusinka velkoplodá („kanadská“ brusinka, *Vaccinium macrocarpon*) je původní rostlinou východní části Severní Ameriky. V tradičním severoamerickém indiánském léčitelství jsou její plody používány především pro prevenci a léčbu infekcí močového traktu.

Hlavní účinnou látkou brusinek jsou tzv. *proanthokyanidiny*. Tyto látky se váží na specifické adhezivní molekuly (tzv. *P-fimbria*) na povrchu bakterií *Escherichia coli*, které způsobují až 95 % všech infekcí močového traktu. Změna povrchových charakteristik uropatogenních bakterií zabrání přilnutí na povrch uroepiteliálních buněk, a má tak za následek jejich urychlené vyplavování z močových cest.

Účinnost brusinkového extraktu u infekcí močového traktu popisuje řada klinických studií různé kvality, za nejpodstatnější však lze považovat poslední metaanalýzu renomované knihovny Cochrane,¹ zahrnující pouze kvalitní studie podle přísných kritérií medicíny založené na důkazech. Metaanalýza prokázala významný účinek konzumace brusinkové šťávy při prevenci opakujících se infekcí močového traktu. Současně však metaanalýza upozorňuje na horší gastrointestinální snášenlivost čerstvé brusinkové šťávy, danou její poměrně silnou kyselostí. Pro dlouhodobé užívání se proto jako mnohem vhodnější jeví brusinková šťáva zpracovaná do koncentráту nebo sušené formy.

Komerčně vyráběné standardizované extrakty z plodů brusinky se jinak vyznačují velkou bezpečností a kromě možné interakce s warfarinem nejsou známy jiné lékové interakce. Velkou výhodou je možnost použití brusinkového extraktu v těhotenství, kdy je většina ostatních postupů kontraindikována.

WALMARK URINAL

Walmart Urinal na českém trhu zastupují 3 doplňky stravy vyráběné v podmínkách Správné výrobní praxe, která garantuje kvalitu,

Odborná redakce Edukafarm

Problémy s močovými cestami patří k nejčastějším tématům řešeným v rámci lékárenského poradenství nebo samoléčby. Paradoxně však v této oblasti téměř nejsou k dispozici volně prodejné registrované léčivé přípravky. I když se už dlouhou dobu objevují požadavky na uvolnění některých léčiv, ať už do režimu výdeje s omezením nebo výdeje bez lékařského předpisu, zatím k žádnému rozšíření nedošlo. Jedinými volně dostupnými prostředky tak zůstávají fytofarmaka.

stabilitu a obsah účinných látek podobně jako u léčivých přípravků.

Základním přípravkem je **Urinal**, který obsahuje v jedné kapsli 200 mg extraktu brusinky velkoplodé, zpracovaného patentovanou technologií NutriCran™. Tato technologie zaručuje standardizovaný obsah účinných látek odpovídající přibližně 5 000 mg čerstvých plodů.

Účinnost přípravku Urinal byla v letech 2005–2006 ověřena studií Ústavu lékařské chemie a biochemie Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.² V dvojité zasklené klinické studii u 65 žen přípravek Urinal významně snižoval přilnavost uropatogenních kmenů *Escherichia coli*. Jeho podávání přitom bylo zcela bezpečné a nepozorovaly se žádné nežádoucí účinky. Příznivým „vedlejším“ účinkem naopak bylo významné zvýšení antioxi-

dační kapacity, dané vysokým obsahem antioxidantů v brusinkovém extraktu přípravku Urinal.

Pro preventivní účely se doporučuje užívat 1–2 kapsle denně, při akutních obtížích je vhodné dávku zvýšit na 2–6 kapslí denně nebo volit z ostatních přípravků řady Urinal, které jsou zaměřeny zejména na krátkodobé použití.

Doplňek stravy **Urinal Akut** obsahuje extrakt z brusinky velkoplodé zpracovaný novou patentovanou technologií Hi-PAC™, která umožňuje do jedné tablety zpracovat množství odpovídající 72 g čerstvých brusinek. S garantovaným obsahem 18 mg proanthokyanidinů je tak Urinal Akut přípravkem s nejvyšším ekvivalentem brusinek na českém trhu

Přípravek **Urinal Hot-drink** obsahuje brusinkový extrakt ve formě prášku rozpustného v horké vodě, baleného ve formě jednorázových sáčků. Jeden sáček obsahuje 400 mg extraktu zpracovaného technologií NutriCran™ a odpovídá tak přibližně 10 g čerstvých plodů. Kromě toho, že tato léková forma je vhodná pro pacienty s problémy při polykání tablet nebo pacienty užívající velké množství jiných tablet, nese sebou i nezanedbatelný příznivý „placebo“ efekt „prohřátí“ močových cest, za který si podle zkušeností zákazníci rádi připlatí. Doporučené dávkování je v tomto případě 1–3 sáčky denně.

O SPOLEČNOSTI WALMARK

Společnost Walmart se v průběhu více než 20leté historie vyprofilovala jako jeden z největších výrobců doplňků stravy a léčivých přípravků nejen v Čechách, ale i ve střední Evropě. Na českém trhu dnes nabízí jeden z nejširších a nejucelenějších sortimentů doplňků stravy. Výroba ve všech složkách společnosti splňuje normy SVP (Správné výrobní praxe) a na základě zvládnutého certifikačního procesu je Walmart od roku 2003 držitelem povolení k výrobě léčiv vydaného Státním ústavem pro kontrolu léčiv. Od roku 2004 tak probíhá ve společnosti i výroba řady registrovaných humánních léčivých přípravků.

Literatura

- 1 Jepson RG, Craig JC. Cranberries for preventing urinary tract infections. *Cochrane Database Syst Rev* 2008;23:CD001321.
- 2 Valentova K. et al. Biosafety, antioxidant status and metabolites in urine after consumption of dried cranberry juice in healthy women: A pilot double-blind placebo controlled trial. *J Agric Food Chem.* 2007;55:3217-24.